

TKDK

**Katılım Öncesi Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Programı
(IPARD II)**

**LEADER YAKLAŞIMI TEDBİRİ İÇİN
GÖRÜNÜRLÜK REHBERİ**

LEADER YAKLAŞIMI TEDBİRİ İÇİN GÖRÜNÜRLÜK REHBERİ**İÇİNDEKİLER**

Amaç	3
Kapsam.....	3
Yasal Dayanak.....	3
Tanımlar	4
Sorumluluk	4
Görünürlük	5
AB Bayrağının Türkiye Cumhuriyeti Bayrağı İle Birlikte Kullanılması	9
Görünürlük Giderleri.....	9
Sorumluluk Reddi	9
EK 1: YEG ofisi için Açıklayıcı Pano Örneği	10
EK 2: Küçük Projeler için Açıklayıcı Pano Örneği	11
Ek 3: Poster Örneği	12
Ek 4: İnternet Sitesi Örneği.....	13

LEADER YAKLAŞIMI TEDBİRİ İÇİN GÖRÜNÜRLÜK REHBERİ**Amaç**

MADDE 1 – Bu rehberin amacı; Destek Faydalanıcılarının, Avrupa Birliği finansmanı ve Türkiye Cumhuriyeti eş-finansmanının görünürlüğüne sağlaması amacıyla gereklilikleri ortaya koymaktır.

Kapsam

MADDE 2 – Bu rehber, IPARD II Programında yer alan LEADER tedbiri kapsamında; Avrupa Birliği finansmanı ve Türkiye Cumhuriyeti eş-finansmanı ile gerçekleştirilecek yatırımlarda, tüm faydalanıcıların görünürlük ile ilgili tedbirleri almasını kapsar.

Yasal Dayanak

MADDE 3 – Bu rehberin oluşturulmasında;

- a) IPA Konsey Tüzüğü (EC) No:231/2014
- b) 447/2014 Sayılı IPA Uygulama Komisyonu Yönetmeliği (EC)
- c) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avrupa Toplulukları Komisyonu Arasında Çerçeve Anlaşma,
- d) IPARD II için Sektörel Anlaşma,
- e) IPARD II Programı,
- f) 5648 Sayılı Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun (5818 Sayılı Kanunla Değiştirilmiştir)
- g) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (No:4)
- h) Avrupa Birliği Görünürlük Rehberi temel alınmıştır.

Bu yasal dayanakların içeriği hakkında detaylı bilgi Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu internet sitesinden ve faydalanıcı rehberlerinden edinilebilir. (www.tkd.gov.tr)

LEADER YAKLAŞIMI TEDBİRİ İÇİN GÖRÜNÜRLÜK REHBERİ**Tanımlar**

MADDE 4 – Bu rehberin uygulanmasında;

AB: Avrupa Birliğini,

Kurum: Tarımsal ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunu,

IPA: Katılım Öncesi Yardım Aracını,

IPARD II: Katılım Öncesi Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Bileşenini,

Program: Katılım Öncesi Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Programını,

Çerçeve Anlaşma: AB Komisyonu ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan, IPA'nın tüm bileşenlerine ilişkin ve IPA Uygulama Tüzüğü temelinde taraflar arasındaki işbirliği prensiplerini ortaya koyan anlaşmayı,

Sektörel Anlaşma: AB Komisyonu ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan ve Kırsal Kalkınma bileşeni ile ilgili Çerçeve Anlaşma ve Finansman Anlaşma'da düzenlenmeyen hususları içeren anlaşmayı,

Nihai Faydalanıcı (Faydalanıcı): IPARD II Programı çerçevesinde, Kurum'a uygun bir yerel kalkınma stratejisi ile başvuru yapmış, stratejisi desteklenmek üzere seçilmiş Yerel Eylem Grubunu (YEG) ifade eder.

Sorumluluk

MADDE 5 – Görünürlük faaliyetlerin yürütülmesi faydalanıcıların sorumluluğundadır. Faydalanıcılar, AB finansmanı ve eş-finansmanın görünürlüğünü sağlamak için gerekli tedbirleri almalıdırlar. Bu tür tedbirler, AB tarafından düzenlenmiş olan faaliyetlerin görünürlüğü ile ilgili kurallara uygun olmalıdır.

Bu rehberde belirtilen hususlar faydalanıcı tarafından ilgili ödeme talep paketi teslim tarihinden önce yerine getirilmiş olmalıdır. Yapılacak yerinde kontrollerde faydalanıcı tarafından bu rehberde belirtilen görünürlük kurallarına uyulmadığının tespiti durumunda faydalanıcıya ödeme yapılmayacaktır. Ödeme yapılmış olsa dahi, faydalanıcıya yapılmış ödemeler (geri ödemenin zamanında yapılıp yapılmadığına bağlı olarak) gecikme zammı ile birlikte geri alınır.

LEADER YAKLAŞIMI TEDBİRİ İÇİN GÖRÜNÜRLÜK REHBERİ**Görünürlük**

MADDE 6 – Faydalanıcı aşağıdaki kurallara uyacaktır;

Strateji kapsamında yapılması gereken görünürlük faaliyetleri, AB finansmanı ve Türkiye Cumhuriyeti eş finansmanının rolünü vurgulamak ve AB kırsal kalkınma desteklerinin bilincini artırmak amacıyla yürütülecektir.

Faydalanıcı görünürlüğünü sağlamak için; AB finansmanı ve Türkiye Cumhuriyeti eş finansmanı katkısına atıfta bulunmalı, Türkiye Cumhuriyeti bayrağı, AB bayrağı ve IPARD Logosunu yatırımının görünürlüğünü sağlamada kullanmalıdır.

i. YEG, ofisin girişine açıklayıcı bir pano yerleştirecektir. Pano en az (50x75cm) ölçülerinde, duvara vb. yerlere monte edilebilir şekilde, açıkça okunup anlaşılabilir kadar görünür nitelikte olmalıdır. Pano üzerinde aşağıdaki bilgiler yer almalıdır:

1. Sırasıyla AB ve Türkiye Cumhuriyeti Bayrakları, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Logosu, LEADER Türkiye Logosu, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Logosu, LEADER Logosu ve IPARD Logosu.
2. YEG'in adı
3. Tedbir adı
4. Yerel Kalkınma Stratejisinin adı
5. YKS uygulama dönemi
6. YEG logosu (carsa)
7. Destekteki AB katkısı yüzdesi ve Türkiye Cumhuriyeti katkısı yüzdesi
8. "Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Finanse Edilmektedir" cümlesi.

Pano, Stratejinin Birinci Ödeme Talep Paketi teslim tarihinden önce yerleştirilmiş olmalı ve stratejinin mali kapanışına kadar (uygulama sonrası dönemin sonuna kadar) kalmalıdır. Görünürlük giderleri ile ilgili strateji bütçesine sadece bir adet pano alımı dâhil edilmelidir.

ii. YEG, makine/teçhizat alımı ve/veya inşaat işleri gibi küçük projelerin uygulandığı iş yerlerinin girişine bir adet açıklayıcı pano yerleştirecektir. Açıklayıcı pano (minimum A3

LEADER YAKLAŞIMI TEDBİRİ İÇİN GÖRÜNÜRLÜK REHBERİ

boyutunda) geçenlerin faaliyetin içeriğini okuyabileceği ve anlayabileceği şekilde faaliyetin gerçekleştiği binanın giriş alanı gibi halkın kolayca görebileceği bir yere asılmalıdır.

Pano üzerinde aşağıdaki bilgiler yer almalıdır:

1. Sırasıyla AB ve Türkiye Cumhuriyeti Bayrakları, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Logosu, LEADER Türkiye Logosu, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Logosu, LEADER Logosu ve IPARD Logosu.
2. YEG'in logosu (varsa)
3. YKS'nin adı
4. Küçük projenin konusu
5. "Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Finanse Edilmiştir" cümlesi.

Pano, ilgili ödeme talep paketinin teslim tarihinden yerleştirilmiş olmalı ve stratejinin mali kapanışına kadar (uygulama sonrası dönemin sonuna kadar) kalmalıdır.

Ayrıca, küçük proje kapsamında satın alınan makine-teçhizat üzerinde kullanılmak üzere yapışkan yüzeyli, boyutu ve fiziksel özellikleri makine-teçhizat ile uyumlu yeterli sayıda çıkartma sağlanmalı ve destek kapsamında alımı yapılan makine-teçhizat için görünürlük şartı sağlanmalıdır. Çıkartmalar üzerinde Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği bayrakları ile "Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Finanse Edilmiştir" cümlesinin yer alması yeterlidir.

iii. Eğitimler, atölye çalışmaları, seminerler, fuarlar vb. dâhil olmak üzere YEG'lerin herhangi bir yerel kalkınma stratejisi faaliyetinin uygulanmasında, stratejiye ve Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliğinin finansal desteğine ilişkin bilgileri içeren ve LEADER logosunun yer aldığı en az bir poster; faaliyetin gerçekleştiği binanın giriş alanı gibi halkın kolayca görebileceği bir yere asılmalıdır.

Görünürlük amacıyla kullanılan poster örneği aşağıdaki gibi olmalıdır. Faaliyetin mali büyüklüğüne ve faaliyet türüne uygun şekilde, ilgili bilgiler ve "Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Finanse Edilmiştir" ifadesi yazılı olmalıdır.

Posterin Nitelikleri

YEG'in her bir YKS faaliyeti için poster yerleştirilmelidir.

LEADER YAKLAŞIMI TEDBİRİ İÇİN GÖRÜNÜRLÜK REHBERİ

Poster aşağıdaki niteliklerde ve ekte gösterildiği şekilde tasarlanmalıdır.

Posterin boyutları:

Yükseklik: 125 cm

Genişlik: 225 cm

Logolar Bölümü:

Bakanlık logosunun yüksekliği 23,5cm,

Kurum logosunun yüksekliği 21cm'dir.

TR-AB logosunun yüksekliği 15,5 cm'dir.

Yatay bir çizgi ile ayrılan ve logoların bulunduğu bölümün yüksekliği 36,5 cm'dir. Çizginin kalınlığı 3,2 cm'dir. Logolar arasındaki uzaklık en az 6 cm'dir. Logolar, bölüme ortalanarak yerleştirilmiştir.

Yardım oranı bölümü:

YEG'in logosu yoksa, YEG isminin yazılacağı bölümün yüksekliği 25 cm'yi geçmemelidir.

Logo ile metin arasında uzaklık 4 cm olmalıdır.

Metnin yazı tipi Avenir Black ve boyutu 120 olmalı, diğer yazı tipi Avenir Next Condensed Heavy ve boyutu 210 olmalıdır.

Metin ve varsa logo ortalanarak 61x74 cm'lik bölüme yerleştirilmelidir. Mavinin CMYK değerleri: C: 100 M: 20 Y: 4 K: 18 olmalıdır.

Son Bölüm:

Alttaki mavi bandın yüksekliği 15 cm'dir. Yazı tipi boyutu 155 ve yazı tipi Avenir Next Condensed Bold'dur. Metin ile alt zemin arasındaki mesafe 7,5 cm'dir.

Strateji bilgileri bölümü:

Yazı tipi Avenir Next Condensed Regular ve kalın olmalı; yazı tipi boyutu 134 olmalıdır. Açık renkli şerit 6,5x45cm olmalıdır. Rengi, TKDK logosundaki bordonun %10 tramıdır.

iv. Yerel kalkınma stratejisi kapsamında oluşturulan ve desteklenen internet siteleri (YEG'lerin resmi internet siteleri, yerel ürünlerin - kırsal turizmin tanıtımına yönelik internet siteleri, vb.) Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliğinin finansal desteğine ilişkin bilgileri içerecek şekilde görünürlük şartını sağlamalıdır.

İnternet sitesinde sırasıyla AB ve Türkiye Cumhuriyeti Bayrakları, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Logosu, LEADER Türkiye Logosu, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme

LEADER YAKLAŞIMI TEDBİRİ İÇİN GÖRÜNÜRLÜK REHBERİ

Kurumu Logosu, LEADER Logosu ve IPARD Logosunu içeren bir üst bilgi bölümü bulunacaktır.

Ayrıca, internet sitesinin IPARD tarafından desteklendiğine dair bir açıklama içeren bir alt bilgi bulunmalıdır. İnternet sitesinin alt bilgisinde ayrıca bir sorumluluk reddi beyanı yer alacaktır.

v. YEG aracının her iki ön kapısında minimum A3 boyutunda etiket yapıştırılacaktır. Etiketle en az, AB ve Türkiye Cumhuriyeti Bayrakları ile “Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Finanse Edilmiştir” ibaresi bulunacaktır.

vi. Broşür, kitapçık, el ilanı vb. basılı yayınlarda aşağıdaki bilgileri içeren bir bölümün yer alması gereklidir:

1. AB ve Türkiye Cumhuriyeti Bayrakları, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Logosu, LEADER Türkiye Logosu, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Logosu, LEADER Logosu ve IPARD Logosu
2. “Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Finanse Edilmiştir” cümlesi
3. 9. maddede açıklanan sorumluluk reddi beyanı.

vii. Yapıştırma alanı sınırlı olan kupa, kalem, anahtarlık vb. promosyon malzemelerinde sadece AB ve Türkiye Cumhuriyeti Bayrakları ile YEG internet sitesinin adresinin ürün üzerinde yer alması gerekmektedir.

viii. Video filmlerinde filmin sonunda en az 5 saniye süreyle aşağıdaki bölümlerin yayında kalması gerekmektedir:

1. Üst bölümde AB ve Türkiye Cumhuriyeti Bayrakları, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Logosu, LEADER Türkiye Logosu, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Logosu, LEADER Logosu ve IPARD Logosu
2. Alt bölümde 9. maddede açıklanan sorumluluk reddi beyanı.

LEADER YAKLAŞIMI TEDBİRİ İÇİN GÖRÜNÜRLÜK REHBERİ**AB Bayrağının Türkiye Cumhuriyeti Bayrağı İle Birlikte Kullanılması**

MADDE 7 – IPARD yatırımları için AB ve Türkiye Cumhuriyeti bayrakları görünürlük kanallarında birlikte kullanılmalıdır.

AB ve Türkiye Cumhuriyeti bayrakları, sırasıyla www.tkd.gov.tr'den elde edilebilen AB Görünürlük Rehberinde ve 25.01.1985 tarih ve 85-9034 sayılı Türk Bayrağı Tüzüğünde belirtilen kendi orijinal renklerinde olmalıdır.

Görünürlük Giderleri

MADDE 8 – Görünürlük bütçesi, faaliyetin boyutunu, gerçek etkisini ve sonuçta (istenen) muhtemel etkisini sağlayabilecek yeterlilikte olmalıdır.

Sorumluluk Reddi

MADDE 9 – Faydalanıcı tarafından hazırlanan/oluşturulan tüm bültenler/yayın öğeleri ve internet siteleri aşağıdaki beyanı taşımalıdır:

“Bu yayın/internet sitesi AB ve Türkiye Cumhuriyeti'nin mali katkısı ile hazırlanmıştır. Bu yayının içeriğinden sadece < *YEG adı/yararlanıcı* > sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin görüş veya tutumunu yansıttığı ileri sürülemez.”

LEADER YAKLAŞIMI TEDBİRİ İÇİN GÖRÜNÜRLÜK REHBERİ**EK 1: YEG ofisi için Açıklayıcı Pano Örneği**

	
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">YEG Logosu (varsa)</div>	YEG Adı
% Destekteki Avrupa Birliği Katkısı	Tedbir
% Destekteki Türkiye Cumhuriyeti katkısı	YKS Adı
	Uygulama Dönemi
“Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Finanse Edilmektedir”	

Yerleřtirilecek açıklayıcı panonun boyutu en az 50 cm x 75 cm olmalıdır.

Pano için metal, plastik gibi uygun ve yeterince dayanıklı herhangi bir malzeme kullanılabilir.

LEADER YAKLAŞIMI TEDBİRİ İÇİN GÖRÜNÜRLÜK REHBERİ**EK 2: Küçük Projeler için Açıklayıcı Pano Örneği**

	
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">YEG Logosu (varsa)</div>	<p>YKS Adı</p> <p>Küçük Projenin Konusu</p>
“Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Finanse Edilmiştir”	

LEADER YAKLAŞIMI TEDBİRİ İÇİN GÖRÜNÜRLÜK REHBERİ**Ek 3: Poster Örneği**

	
<p>YEG Logosu (varsa)</p>	<p>YEG Adı</p>
<p>% Destekteki Avrupa Birliği Katkısı</p>	<p>Tedbir</p>
<p>% Destekteki Türkiye Cumhuriyeti katkısı</p>	<p>YKS Adı</p>
	<p>Uygulama Dönemi</p>
<p>“Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Finanse Edilmiştir”</p>	

LEADER YAKLAŞIMI TEDBİRİ İÇİN GÖRÜNÜRLÜK REHBERİ**Ek 4: İnternet Sitesi Örneği**

<i>Üst Bilgi</i>	
	
İÇERİK	İÇERİK
<i>Altbilgi</i>	
<p>“Bu internet sitesi AB ve Türkiye Cumhuriyeti'nin mali katkısı ile hazırlanmıştır. Bu yayının içeriğinden sadece < YEG adı/Yararlanıcı > sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin görüş veya tutumunu yansıttığı ileri sürülemez.”</p>	

LEADER YAKLAŞIMI TEDBİRİ İÇİN GÖRÜNÜRLÜK REHBERİ

Ek 5: Video Filmi Örneği

İÇERİK

“Bu yayın AB ve Türkiye Cumhuriyeti'nin mali katkısı ile hazırlanmıştır. Bu yayının içeriğinden sadece < YEG adı/Yararlanıcı > sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliğı ve Türkiye Cumhuriyeti'nin görüş veya tutumunu yansıttığı ileri sürülemez.”